

EUROPAPARLAMENTET

SPECIALUTGÅVA

EUROPEISKA RÅDET
22 och 23 mars 2005
i Bryssel

TAL AV TALMAN JOSEP BORRELL FONTELLES
ORDFÖRANDESKAPETS SLUTSATSER

01/S-2005

*Generaldirektoratet för parlamentets
ledning*

SV

SV

(Intranet) <http://www.europarl.ep.ec/bulletins> (Special Edition 2005)
(Internet) <http://www.europarl.eu.int/bulletins> (Special Edition 2005)

\\EPADES\PUBLIC\SOMMET\2005

TAL AV TALMANNEN

TAL AV EUROPAPARLAMENTETS TALMAN EUROPEISKA RÅDETS MÖTE DEN 22 OCH 23 MARS 2005

Mina damer och herrar, medlemmar i Europeiska rådet,

Europeiska rådets så kallade vårmöte ger oss tillfället att sammanfatta resultatet av och få perspektiv på det vi kallar Lissabonstrategin.

Innebörden i detta ganska vaga uttryck är att vi skall försöka se till att vår ekonomi blir konkurrenskraftig samtidigt som vi bevarar den europeiska sociala modellen och skyddar miljön.

Medborgarna måste förstå meningen med våra åtgärder, framför allt nu när ratificeringen av konstitutionen inletts. De måste förstå varför den europeiska dimensionen är ett ”plus” och inte en mängd inskränkningar som bromsar deras välbefinnande och lägger hinder för deras solidaritet. Och detta är något som vi inte bara måste förklara, utan också visa.

Herr Juncker har beskrivit resultatet av Lissabonstrategin som ”bedrövligt”. Det minsta man kan säga, efter att ha lyssnat till företrädarna för de nationella parlamenten och Europaparlamentet som var samlade i Bryssel förra veckan, är att mycket återstår att göra.

De femton medlemsstaterna fastställde Lissabonmålen under den tid då IT-bubblan var som störst. Dessa mål var för många och för vaga. Aktörernas (Europeiska unionens och medlemsstaternas) roller var ibland inte tillräckligt preciserade, och ibland onödigt preciserade. Tillväxtprognoserna var överdrivet optimistiska. I dag kan vi konstatera att de två viktigaste målen, sysselsättning och innovationskapacitet, inte har uppfyllts och att eftersläpningen i förhållande till våra främsta partners har ökat.

Vad kan Europaparlamentet bidra med för att ge ny fart åt de idag tjugofem medlemsstaternas kollektiva insatser?

För det första måste jag nämna att efter ett intensivt politiskt arbete och en intensiv samordningsprocess som alla berörda parlamentsutskott bidragit till antog Europaparlamentet den 9 mars med stor majoritet en resolution som sammanfattar de olika politiska uppfattningarna och nationella intressena.

Denna resolution innehåller ett antal enkla meddelanden riktade till er, bland annat:

- Jämvikten mellan de tre pelarna konkurrenskraft, sociala aspekter och miljö bör säkerställas. Jag tyckte om den liknelse som Jean-Claude Juncker använde under det interparlamentariska möte vi nyligen anordnade: Han talade om en liten gran, men inte en julgran, där olika kulor var upphängda. Om en av kulorna ramlar ner kan granen tippa.
- Man stöder idén med nationella handlingsplaner, för vilka varje regering skall utse en samordningsminister. En av svagheterna med Lissabonstrategin är nämligen, med herr Barrosos formulering, ”bristen på nationellt ansvarstagande”. Men samtidigt måste vi se till att det europeiska mervärdet inte riskeras.

TAL AV TALMANNEN

- Medlemsstaterna måste vidta nödvändiga åtgärder för att se till att utgifterna för forskning och utveckling motsvarar minst tre procent av nationalinkomsten, att de europeiska bidragen fördubblas och att ett europeiskt forskningsråd inrättas, som skall fungera som en oberoende rådgivande kommitté.
- Det europeiska initiativ för ungdomar som föreslagits av flera medlemsstater bör stödjas. Detta initiativ går för närvarande under beteckningen Europeiska ungdomspakten.
- De nationella budgetarna och den framtida budgetplanen för 2007-2013 måste avspegla de mål som eftersträvas.

Som ni vet lägger Europaparlamentet, i egenskap av en av budgetmyndighetens två grenar, stor vikt vid den sistnämnda punkten. Jag tvivlar inte på att det arbete som pågår inom det tillfälliga utskott jag har äran att leda kommer att bidra till en bra lösning i juni. Jag vill i detta sammanhang påminna er om att för att det skall bli en överenskommelse om budgetplanen krävs det också en överenskommelse mellan Europaparlamentet och rådet. I annat fall löper Europeiska unionen risken att hamna i ett långvarigt dödläge och våra medborgare kommer att finna det allt svårare att förstå varför det är en sådan skillnad mellan de ambitioner som uttalas och de konkreta resultaten.

När det gäller miljöpolitiken har vi för avsikt att arbeta med er om det förslag till förklaring om hållbar utveckling som skall antas i juni. Vi kan redan i dag säga att vi ställer oss mycket positiva till de kvantitativa mål som ingår i förslaget till slutsatser.

I förra veckan anordnade Europaparlamentet ett stort möte med omkring 130 nationella parlamentsledamöter från de 25 medlemsstaterna och ett antal företrädare för kandidatländerna. När jag tog detta initiativ ansåg jag att den interparlamentariska dimensionen skulle kunna berika våra diskussioner om Lissabonstrategin. Den massiva uppslutningen visar att mötet var en framgång men också att det finns ett enormt behov av information och en kollektiv vilja att spela en mycket mer aktiv roll i denna process i samarbete med regeringarna och arbetsmarknadens parter.

Från den livliga och intensiva debatten under detta möte går det att avläsa vissa tendenser:

- Det finns ett brett stöd för idén om jämvikt mellan de tre pelarna, även om en minoritet läde större vikt vid den ekonomiska pelaren.
- De nationella planerna ses som mycket viktiga.
- Det finns stor oro för allt som skulle kunna uppmuntra skattemässig och social dumping.
- Många ledamöter kopplade samman Lissabonstrategin med budgetplanen och översynen av stabilitets- och tillväxtpakten.

Detta möte visade sig vara mycket värdefullt och vi hoppas kunna upprepa det före Europeiska rådets vårmöte varje år. Det har bidragit till att öka medvetenheten hos de nationella företrädarna och deras kollegor i Europaparlamentet och till att ge den europeiska konstruktionen en mer parlamentarisk dimension.

TAL AV TALMANNEN

Behovet av att respektera jämvikten mellan de tre komponenterna i Lissabonprocessen innebär att man kommer att ställas inför politiska val som kan få långtgående konsekvenser. Parlamenten måste delta eftersom det är parlamenten som skall godkänna många av de reformer som krävs och se till att de efterlevs.

Mina damer och herrar i Europeiska rådet

Jag skulle också vilja betona att kvaliteten i EU:s lagstiftning är en oundgänglig faktor för varje strategi som syftar till att stärka vår konkurrenskraft.

Regelverket för den europeiska ekonomin måste vara begripligt, enkelt och så lite betungande som möjligt. Varje lag på EU-nivå ersätter som bekant 25 nationella lagar som utgör ett verkligt hinder för att den inre marknaden skall fungera väl.

Men gemenskapsdirektiven måste också begränsa sig till det absolut nödvändiga, utan överdrivna detaljer, och bör införlivas troget, utan för många nationella finjusteringar som gör dem mer komplicerade. Direktivens effekter bör utvärderas innan några beslut fattas och direktiven bör sedan ses över regelbundet. Denna utvärdering bör vara objektiv och institutionerna bör införa en gemensam metod för detta.

Det är i detta sammanhang som vi mottagit kommissionens meddelande från förra veckan om ”bättre lagstiftning”, efter en överenskommelse mellan de tre institutionerna. Varje institution måste inse att bättre lagstiftning är beroende av att de tre institutionerna verkligen samarbetar, något som för närvarande inte alltid kan garanteras.

Under det interparlamentariska mötet för några dagar sedan, där herr Juncker, herr Barroso och herr Verheugen deltog, var det en fråga som dök upp i alla diskussioner och som är direkt kopplad till Lissabonstrategin, nämligen tjänstedirektivet. Jag skulle vilja säga några ord om detta. Man får inte glömma att denna text är ett kommissionsförslag från 2004 som enligt bestämmelserna i fördragen kommer att behandlas, och högst sannolikt ändras, inom ramen för medbeslutandeförfarandet mellan Europaparlamentet och ministerrådet. Det är således en text som inte trätt i kraft.

Jag är mycket bekymrad över den stora förvirring som råder kring denna text. Vad rör det sig egentligen om? Om det gäller etableringsrätten är frågan sedan länge redan avklarad, utan att principen om ursprungsland tillämpas. Om det gäller rätten att tillhandahålla tjänster, så är det minsta man kan säga att texten är oklar och lämnar många frågor öppna. Kommissionen förklarade själv detta inför Europaparlamentets plenarsammanträde för några dagar sedan.

Det är nödvändigt att vi alla bidrar till att försöka ge förklaringar, så att man framför allt kan undvika att den ena halvan av Europa har intrycket att behöva slåss mot den andra halvans protektionistiska tendenser. Man får inte heller säga att den som är emot förslaget till tjänstedirektiv automatiskt skulle vara emot utkastet till konstitution. De två har nämligen inget med varandra att göra.

TAL AV TALMANNEN

Den debatt som just inletts inom Europaparlamentet kommer att vara av stor betydelse och kommer att utgöra en höjdpunkt i den parlamentariska demokratin. Debatten kommer att möjliggöra en djupgående analys av texten. Jag är övertygad om att våra ändringsförslag generellt sett kommer att syfta till att bevara den europeiska sociala modellen. Vi har sedan länge uttalat oss för att den inre marknaden skall fullbordas, men samtidigt tar vi avstånd från social dumping. Enligt resolutionen om Lissabonstrategin är det fråga om att skapa en gemensam marknad för tjänster där det råder jämvikt mellan öppnandet av marknader, offentliga tjänster, sociala rättigheter och konsumentfrågor.

Att bestämma denna jämvikt kommer att kräva mycket viktiga politiska överväganden som kräver en demokratisk debatt. Europaparlamentet är rätt plats för detta.

Mina damer och herrar i Europeiska rådet

Jag har tagit del av den politiska överenskommelse som ekonomi- och finansministrarna uppnått när det gäller stabilitets- och tillväxtpakten, och jag är väl medveten om att innehållet i denna överenskommelse kommer att väcka blandade reaktioner inom Europaparlamentet. Denna överenskommelse visar att man kan respektera de grundläggande och viktiga kriterier som Europaparlamentet fäster stor vikt vid, och samtidigt räkna med en viss grad av flexibilitet som avspeglar en union där var och en har förståelse för den andres problem utan att detta behöver skada helheten. Europaparlamentet rekommenderade i sin resolution från februari 2005 att pakten skulle ta större hänsyn till den ekonomiska utvecklingen. Utan denna överenskommelse skulle Europeiska unionen befinna sig i en återvändsgränd.

Lissabonstrategin, budgetplanen, stabilitets- och tillväxtpakten och förslaget till tjänstedirektiv är frågor som alla berör medborgarna i deras dagliga liv. Samma gäller utvidgningen. Man måste förklara denna bättre och understryka dess positiva effekter. Parlamentet förbereder omröstningen den 13 april om samtycket till anslutningen av Rumänien och Bulgarien samtidigt som man vidtar alla nödvändiga åtgärder för att denna nya utvidgning skall innebära politiska, ekonomiska och sociala framsteg för alla. Parlamentet vill också medverka aktivt i den övervakningsprocess som kommissionen bedriver fram till anslutningstidpunkten. Detta bör vara en verklig kontroll och inte bara en formalitet.

Nu när processen för ratificering av konstitutionen inletts i många medlemsstater bör Europa erbjuda våra medborgare en bättre framtid genom den förnyade institutionella ram som konstitutionen utgör eller genom utformningen av en ekonomisk och social politik och en miljöpolitik som gagnar dem.

Det är avgörande att samarbetet mellan de tre institutionerna får förutsättningar att utvecklas på bästa sätt. Europaparlamentet välkomnar de riktlinjer som kommissionen föreslagit för sin verksamhet under de kommande fem åren. Denna inställning, och vårt stöd för förslagen avseende halvtidsöversynen av Lissabonstrategin, visar på vår vilja att främja den ömsesidiga interinstitutionella förståelsen och att bedriva ett nära samarbete med kommissionen.

TAL AV TALMANNEN

Mina damer och herrar i Europeiska rådet

Det luxemburgska ordförandeskapet har en verklig hinderbana framför sig.

Det första hindret har övervunnits tack vare överenskommelsen om stabilitets- och tillväxtpakten. Europaparlamentet är övertygat om att samma ansvarskänsla och kompromissanda kommer att göra det möjligt att nylansera Lissabonstrategin och att komma överens om finansieringen av unionen i juni.

Tack så mycket.
